

“สัญญากู้ยืมเงินหาย ฟ้องคดีได้หรือไม่

ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมาเป็นช่วงเวลาของการตรวจสอบเพื่อยืนยันยอดลูกหนี้และตรวจสอบความมีอยู่จริงของเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ก็มีคำถามจากหลายจังหวัดในทำนองเดียวกันว่ากรณีสัญญากู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสูญหายจะสามารถฟ้องคดีได้หรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้ได้เคยเกิดเป็นคดีฟ้องต่อศาลและศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเป็นแนวทางไว้แล้ว ข้อเท็จจริงโดยย่อของคดีนี้มีอยู่ว่า

นางสาวเอ เป็นโจทก์ฟ้องว่านางเหลืองกู้เงินตนไป จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท กำหนดชำระคืนภายใน ๓ เดือน โดยนางเหลืองได้ทำสัญญากู้ยืมให้ตนไว้เป็นหลักฐาน แต่หลักฐานแห่งการกู้ยืมได้สูญหายไป ตนจึงได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ... ไว้แล้ว นางเหลืองได้รับเงินไปครบถ้วนแล้ว ครั้นครบกำหนด ๓ เดือน นางเหลืองไม่ยอมชำระเงินคืนแก่ตน ทั้งที่ตนได้ทวงถามมาโดยตลอด แต่นางเหลืองเพิกเฉย จึงฟ้องต่อศาลขอให้บังคับให้นางเหลืองชำระเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ตน พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี จนกว่าจะชำระให้ตนเสร็จสิ้น นางเหลืองให้การต่อสู้ว่านางสาวเอไม่เคยทำสัญญากู้ยืม และตนก็ไม่ได้รับเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท จากนางสาวเอ นางสาวเอแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ... เรื่องสัญญาสูญหายเป็นการกระทำของนางสาวเอแต่เพียงฝ่ายเดียวซึ่งไม่เป็นความจริง นางสาวเอจึงไม่มีสิทธินำหลักฐานการแจ้งความมาใช้เป็นหลักฐานฟ้องเรียกเงินกู้จากตนได้เพราะมิใช่สัญญากู้ยืม และมีใช้หลักฐานการกู้ยืมตามกฎหมายขอให้ศาลยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลย (นางเหลือง) ชำระเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท ให้โจทก์ (นางสาวเอ) พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันฟ้อง จนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์

โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยโดย คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๔/๒๕๖๕ ว่า

“การนำสืบว่าหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือสูญหายไปนั้น โจทก์นำสืบด้วยพยานบุคคลได้ เพราะเป็นกรณีที่ไม่ต้องมีกฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดง ส่วนการนำสืบพยานบุคคลว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ตามหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่สูญหายไปต้องให้รับอนุญาตจากศาลก่อน เมื่อศาลชั้นต้นยอมให้โจทก์นำพยานบุคคลเข้าสืบได้ตลอดทั้งเรื่องถือได้ว่าศาลอนุญาตโดยปริยาย การสืบพยานของโจทก์จึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๙๓ (๒)”

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขอเน้นย้ำด้วยความเป็นห่วงว่า ก่อนจะสรุปว่าสัญญากู้ยืมเงินสูญหายนั้นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงให้มีความแจ้งชัดเป็นที่ยุติเสียก่อนว่าได้มีการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินไว้ต่อกันจริง เช่น มีพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องยืนยันว่าเคยมีการทำสัญญากู้ยืมไว้จริง มีโครงการที่เคยเสนอขอไว้ หรือลูกหนี้มาชำระหนี้บางส่วนบ้างแล้ว เป็นต้น แล้วจึงใช้พยานหลักฐานเหล่านี้ประกอบการยื่นแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อใช้เป็นหลักฐานว่าสัญญากู้ยืมสูญหาย เพราะเมื่อฟ้องคดีต่อศาลก็จะได้ให้พยานเหล่านี้เป็นพยานในชั้นศาลด้วย สืบบอกไปว่า ในส่วนของเจ้าหน้าที่ทุกระดับก็ต้องชี้แจงให้ฟังได้ด้วยนะจะเอกสารสำคัญขนาดนี้สูญหายไปได้อย่างไร